

závodu pojaté do firmy shodovalo se i v německém znění firmy s úředním názvem podle statistického lexika. Bylo proto usnesení nižších soudů zrušiti a věc vrátiti soudu rejstříkovému, aby čeho třeba, dále zařídil a o opovědi znovu rozhodl.

Čís. 8919.

Stavební řád pro Čechy má, pokud připouští vyvlastnění, na myslí odškodnění, na něž má vlastník nárok podle § 365 obč. zák. a podle § 4 zák. z 18. února 1878, čís. 30 ř. zák., to jest náhradu za všechny majetkové újmy z vyvlastnění. Při vyšetření újmy jest vzíti zřetel i k tomu, zda se stavební ruch rozšířil do blízkosti vyvlastněného pozemku. Cena pozemku jako stavebního pozemku může býti menší než jeho cena podle dosavadního hospodářského užívání.

(Rozh. ze dne 27. dubna 1929, R I 251/29.)

Soud první stolice stanovil odhadní cenu pozemku vyvlastněného k účelům uličním, na 5588 Kč. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud určil odhadní cenu na 15.816 Kč. V otázce, o níž tu jde, uvedl v

důvodech:

Stěžovatelka právem vytýká napadenému usnesení zřejmou nezákonnost podle § 16 nesp. říz. Podle všeobecného předpisu § 365 obč. zák. a § 4 zákona z 18. února 1878, čís. 30 ř. zák. má se dostati vlastníku přiměřeného odškodnění, to jest odškodnění za všechny majetkové újmy, vyvlastněním mu vzniklé. Český stavební řád ze dne 8. ledna 1889, čís. 5 zák. pro Čechy připouští vyvlastnění ve dvou případech, jde-li o otevření nové ulice nebo třídy, nebo je-li třeba rozšířiti nebo upravit dosavadní třídy nebo ulice. V obou případech má se dostati vlastníku náhrada, v onom případě (při otevření nové ulice nebo třídy) podle českého znění zákona »přiměřená náhrada« a podle německého znění »volle Schadloshaltung« a v druhém případě (při rozšíření nebo úpravě dosavadní třídy nebo ulice) podle českého znění zákona »plná náhrada« a podle německého znění »angemessene Schadloshaltung«. Výrazu plná náhrada a přiměřená náhrada užívá se v obou textech zákonných bez vnitřního pojmového rozlišení, a není v zákoně ani naznačeno, v čem by záležel rozdíl plného a přiměřeného odškodnění. Z toho jest patrné, že stavební úřad nemínil se odchýliti od všeobecného předpisu § 365 obč. z. a že má na myslí odškodnění, na něž má vlastník nárok podle § 365 obč. zák. a § 4 zák. čís. 30/1878, to jest náhradu za všechny majetkové újmy vzniklé mu vyvlastněním. Pro vyšetření této újmy lze užiti více metod odhadních a zásadně není závady, přihlíželi-li se i k tomu, zda se stavební ruch rozšířil do blízkosti vyvlastněného pozemku, což zajisté pravidelně má vliv na vzrůst jeho ceny. Ale může býti i opačný případ, že by cena pozemku jako stave-

niště byla menší než jeho cena podle dosavadního hospodářského užívání. V takových případech jest vzíti v úvahu, jaký užitek skýtal vyvlastněný pozemek (§ 305 obč. zák.) a jaká jest cena jeho vzhledem k tomuto užitku. Když by se vlastníku přiřklo odškodnění podle ceny placené za stavební místo, aniž by se přihlédlo k tomu, že cena zjištěná kapitalisováním užitku jest vyšší, nedostalo by se vlastníku té náhrady, která mu přísluší podle § 365 obč. zák. a § 24 cit. staveb. řádu pokud se týče § 4 zákona čís. 30/1878.

Čís. 8920.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n.).

Předpis § 22 (2) zák. nevztahuje se na přeplatky, jichž vrácení bylo do 31. března 1928 uplatněno žalobou, třebaže do tohoto dne nebylo rozhodnuto ještě ani v první stolici. Rozhoduje, kdy byla žaloba podána, nikoliv, kdy byla doručena.

(Rozh. ze dne 27. dubna 1929, Rv I 1997/28.)

Žalobce domáhal se na žalovaném vrácení přeplateků na nájemném za dobu od 1. srpna 1924 do konce března 1928. Žaloba byla podána dne 29. března 1928. O b a n i ž š í s o u d y zamítly žalobu jen z toho důvodu, že podle jejich názoru působí předpis § 22 (2) zákona ze dne 28. března 1928 čís. 44 sb. z. a n. zpět na činžovní přeplatky za všechnu dobu minulou, to i tehdy, byla-li žaloba podána ještě za dřívějšího práva před 1. dubnem 1928.

N e j v y š š í s o u d k dovolání žalující strany zrušil rozsudky předchozích stolic a vrátil věc soudu první stolice, by dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Právem vytýká dovolatelka nižším soudům nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Nejvyšší soud vyslovil již v rozhodnutí čís. 8410 sb. n. s., a později v celé řadě jiných neuveřejněných rozhodnutích názor, při kterém trvá, že se předpis § 22 (2) cit. zák. nevztahuje na přeplatky, jichž vrácení bylo do 31. března 1928 uplatněno žalobou, třebaže do tohoto dne nebylo ještě ani v první stolici rozhodnuto. Lze tedy odkázati na zevrubné důvody zmíněného rozhodnutí, kdež jsou probrány i opačné názory, které také v tomto případě zastávají jak nižší soudy, tak žalovaná strana. K vývodům dovolacího spisu a k důvodům odvolacího soudu jest podotknouti ještě toto: Věta § 22 (2) zák. na ochr. náj., o jejíž výklad tu jde, zní správně: »Přeplatky za dobu minulou nelze zpět žádati« a nikoli — jak dovolatelka si větu ve svůj prospěch přizpůsobila — »přeplatky napříště nelze zpět žádati«. Odvolací soud klade váhu na to, že žaloba byla žalované straně doručena až po 1. dubnu 1928, tedy již za platnosti nového zákona, a dodává, že žalovaná platila činži dobrovolně, že nejednala v omylu, nýbrž vědomě, a odkazuje na § 1431 obč. zák. Obě tyto okolnosti jsou